

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مرحله‌ی آماده‌سازی فایل				
تکمیل مآخذ و ویرایش نهایی	ویرایش دوم	ذکر مآخذ	تصحیح و ویرایش اولیّه	پیاده‌سازی

رعایت ادب نسبت به مجالس اهل بیت علیهم‌السلام

کلمات کلیدی: مجلس اهل بیت علیهم‌السلام، امام حسین علیه‌السلام، حضرت زهرا علیها‌السلام، حاج‌ملا آقا جان زنجانی، عشق، عزاداری، ادب، عنایت، بهشت.

✿ مرحوم حاج‌ملا آقا جان زنجانی (شیخ محمد عتیق) از عاشقان مجنون امام حسین علیه‌السلام بود. مدّت‌ها در اثر این شیدایی در شهرها و دهات آواره بود و هر جا می‌رسید، شال سفیدی را که به کمر می‌بست، دور سرش می‌پیچید و در مجالس ذکر امام حسین علیه‌السلام روضه می‌خواند و غوغایی به پا می‌کرد. یک‌بار گذرش به روستایی می‌افتد که در ایّام محرّم به اسم امام حسین علیه‌السلام مردها در خانه ی یکی از اهالی جمع می‌شدند و چای می‌خوردند و صحبت می‌کردند و اصلاً خبری از روضه و عزاداری نبود.^۱

مرحوم حاج‌ملا آقا جان زنجانی انسان عجیب و فوق‌العاده‌ای بود. حالات عجیب و تشرّفات خاصی خدمت حضرت ولیّ عصر ارواح‌نافداه داشت. عاشقِ مجنون اباعبدالله علیه‌السلام بود و هر جا منبر می‌رفت آتش می‌زد!

۱. مهدی‌طیب، مصباح‌الهدی، ص ۲۹۶، فراز ۴.

حاج ملاً آقاجان آواره بود؛ گفت: غم عشقت بیابان پرورم کرد! از این ده به آن ده می‌رفت. ماه محرم می‌رسد و به دهی می‌رود و می‌بیند که ظاهراً می‌گویند مجلس عزای اباعبدالله علیه السلام است؛ ولی هیچ خبری نیست. چایی می‌ریزند؛ می‌خورند؛ بعد هم می‌نشینند برای هم قصه می‌گویند. کسی روضه نمی‌خواند؛ گریه‌ای نمی‌شود؛ هیچی! حاج ملاً آقاجان به آنها اعتراض می‌کند که این چه مجلس عزاداری است؟! این چه مجلسی است؟! ماه محرم است! دهی اول محرم، آمدید نشستید برای هم قصه می‌گویید؟! آخر کسی منبری برود، روضه‌ای بخواند، گریه‌ای بکنید، سینه‌ای بزنید، مدّاحی بکنید! هیچی؟! همین نشستید با همدیگر، می‌گویید مجلس امام حسین علیه السلام است؟!!

می‌دانید که عشق وقتی اوج می‌گیرد، یک حالتِ جرأت و پرش [او شهامت] هم ایجاد می‌کند.

شب حضرت زهرا علیها السلام را در خواب می‌بیند که به او می‌فرمایند چرا مجلس عزای پسرم را بر هم زدی؟! بدانید مجلسی که به اسم اهل بیت علیهم السلام تشکیل می‌شود، چه توجهی از عالم بالا هست! همین اسم! می‌رفتند می‌نشستند؛ چای می‌خوردند؛ حرف می‌زدند؛ قصه می‌گفتند؛ کار روزانه‌شان را برای هم تعریف می‌کردند؛ هیچ [کار دیگری نمی‌کردند]؛ فقط چون به اسم امام حسین علیه السلام است، آنجا نظرگاه اهل بیت علیهم السلام است. خیلی ادب داشته باشیم! نسبت به مجالس اهل بیت علیهم السلام خیلی ادب داشته باشیم.

فردا حاج ملاً آقاجان از اهل آن جلسه عذرخواهی می‌کند که من بی‌ادبی کردم. همین که دارید، خوب است. من بی‌ادبی کردم؛ عیب از من بوده؛ مجلس شما عیب ندارد.

اهل بیت علیهم السلام هر جا دوستانشان به هر صورتی به یاد آنها باشند، به آنجا توجه دارند و لذا نباید مجالس ذکر اهل بیت علیهم السلام را کوچک شمرد. خدا می‌داند چقدر بزرگ است در عالم، همان مجلسی که برای امام حسین علیه السلام دم در پرچم زدند یا اسم اهل بیت علیهم السلام روی آن مجلس گذاشته شده؛

همین که به اسم آنها و به عشق آنها می‌آیند می‌نشینند، خدا می‌داند، همه‌ی عوالم بالا به آن مجلس توجه دارند؛ نظرگاه حق است؛ نظرگاه خود حضرت حق است. قدر بدانیم! ما را کجا می‌آورند می‌نشانند! بهشت، مرتبه‌ی نازله‌ی مجالس اهل بیت علیهم‌السلام است. مجلس اهل بیت علیهم‌السلام فوق بهشت است؛ به شرط اینکه بفهمیم. به شرط اینکه بدانیم؛ قدر بدانیم و مفت نفروشیم. بدانیم چه عنایتی به ما کردند. **ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ!**^۲ بدون استحقاق ما را آوردند و در مجلس خودشان نشانند. نسبت به مجالس اهل بیت علیهم‌السلام ادب داشته باشیم.

حتی بچه‌های کوچک! من از خاطرات دوران طفولیت یادم است؛ مثلاً پنج، شش ساله بودیم؛ نمی‌دانم کلاس اول دبستان می‌رفتم یا نمی‌رفتم؛ با همین بچه‌های هم‌سن و سال خودمان، در همان کوچه‌ای که خانه‌ی ما بود، کنار خانه‌ی ما، یک کوچه‌ی باریکی بود، شاید عرضش کمتر از یک‌متر بود؛ یادم است چوب‌های پشه‌بند را می‌گرفتیم و بین پنجره‌ی خانه‌مان و دیوار خانه‌ی آن طرفی می‌گذاشتیم؛ چادر نماز مادر و خواهرمان را هم برمی‌داشتیم و روی آن می‌انداختیم؛ حالا بچه‌های پنج، شش ساله، هفت، هشت ساله! سابق از این سماورهای کوچک هم بود؛ ذغال می‌گذاشتند و آب جوش می‌آوردند؛ به‌عنوان اسباب‌بازی بچه‌ها؛ آنها را هم روشن می‌کردیم و می‌نشستیم. می‌گفتیم محرم است؛ ما هم تکیه درست کردیم. آن روز نمی‌فهمیدیم؛ ولی خدا شاهد است که خیلی چیزها را به‌خاطر همان مجلس دادند! کوچک نگیریم! حتی همین مجلس‌هایی که بچه کوچولوها در ماه محرم دارند. هر جا مجلس اهل بیت علیهم‌السلام بود، ادب کنیم.

صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ وَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْكَ يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ^۳

۲. سوره‌ی مائده، آیه‌ی ۵۴؛ حدید، آیه‌ی ۲۱ و جمعه، آیه‌ی ۴.

۳. کلینی، کافی، ج ۴، ص ۵۷۵؛ حرّعاملی، وسائل‌الشیعه، ج ۱۴، ص ۴۹۳ و مجلسی، بحارالانوار، ج ۴۴، ص ۳۰۱.